

SOOVITUSED

NÕUKOGU SOOVITUS (EL) 2015/1184,

14. juuli 2015,

liikmesriikide ja Euroopa Liidu majanduspoliitika üldsuuniste kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi

ning arvestades järgmist:

- (1) Aluslepingu kohaselt peaksid liikmesriigid käsutama oma majanduspoliitikat kui ühise huvi küsimust ning kooskõlastama selle nõukogus. Nõukogu peaks liikmesriikide ja liidu poliitika suunamiseks vastu võtma majanduspoliitika üldsuuniste ja tööhõivesuuniste.
- (2) Kooskõlas aluslepinguga on liit välja töötanud ja rakendanud poliitika koordineerimise vahendid eelarvepoliitika jaoks ja makromajandusliku struktuuripoliitika jaoks. Euroopa poolaasta koondab need mitmesugused vahendid majanduse ja eelarve integreeritud mitmepoolse järelevalve üldiseks raamistikuks. Euroopa poolaasta optimeerimine ja tugevdamine vastavalt komisjoni 2015. aasta majanduskasvu analüüsile peaks aitama veelgi tõhustada selle toimimist.
- (3) Finants- ja majanduskriis osutas liidu ja liikmesriikide majanduse olulistele nõrkustele ja tõi need esile. Kriis tõi selgelt esile ka liikmesriikide majanduse ja tööturgude tiheda omavahelise sõltuvuse. Lisaks seab valitsemissektori võlatasemete oluline suurenemine ohtu riigi rahanduse jätkusuutlikkusele. Praegu on peamiseks ülesandeks soodustada liidus arukat, jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu ning töökohtade loomist. Selleks tuleb nii liidus kui ka liikmesriikide tasandil võtta kooskõlastatud ja ettevaatavaid poliitilisi meetmeid kooskõlas aluslepinguga ja liidu majandusjuhtimisega. Need pakkumised ja nõudlused ühendavad poliitilised meetmed peaksid hõlmama investeringute elavdamist, uut kohustust viia ellu struktuurireforme ja vastutustundliku eelarvepoliitika järgimist.
- (4) Liikmesriigid ja liit peaksid käsitlema ka kriisi mõju ühiskonnale ja seadma eesmärgiks ehitada üles sidus ühiskond, mis võimaldab inimestel muutusteks ette valmistuda ja nendega toime tulla, et nad saaksid ühiskonnas ja majanduses aktiivselt osaleda. Kõigile tuleks tagada juurdepääs ja võimalused; tuleks vähendada vaesust ja sotsiaalset tõrjutust, eelkõige tagades tööturu ja sotsiaalhoolekandesüsteemi tõhusa toimimise ning kõrvaldades tööturul osalemise takistused. Samuti peaksid liikmesriigid tagama, et majanduskasvust saadavad hüved jõuaksid kõigi elanike ja piirkondadeni.
- (5) Liikmesriikide majanduskasvu ja tööhõivepoliitika koondsuunistega kooskõlas olevate meetmete võtmine on oluline aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia „Euroopa 2020“ (edaspidi „strateegia „Euroopa 2020““) eesmärkide saavutamiseks. Strateegia „Euroopa 2020“ peaks tuginema Euroopa ja liikmesriikide tasandil integreeritud poliitikale, mida liikmesriigid ja liit peaksid rakendama, et avalduks koordineeritud struktuurireformide positiivne ülekanduv mõju, et üldine majanduspoliitika oleks sobiv ja et Euroopa poliitika annaks ühtlasema panuse strateegia „Euroopa 2020“ eesmärkide saavutamisse ning et tagataks majandus- ja rahaliidu sujuv toimimine. Käesolevale soovitusel lisatud liikmesriikide ja Euroopa Liidu majanduspoliitika üldsuuniste ja osjaomased tööhõivepoliitika suuniste moodustavad koos strateegia „Euroopa 2020“ rakendamise koondsuuniste (edaspidi „strateegia „Euroopa 2020“ koondsuuniste“).
- (6) Kuigi strateegia „Euroopa 2020“ koondsuuniste on adresseeritud liikmesriikidele ja liidule, tuleks neid rakendada partnerluses kõigi liikmesriigi, piirkondliku ja kohaliku tasandi ametiasutustega, tehes tihedalt koostööd parlamentide, sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna esindajatega.

- (7) Majanduspoliitika üldsuunistes antakse liikmesriikidele nõu reformide elluviimiseks, võttes arvesse vastastikust sõltuvust liikmesriikide vahel. Need on stabiilsuse ja kasvu paktiga kooskõlas. Sellised suunised peaksid olema aluseks riigipõhiste soovitustele, mida nõukogu võib liikmesriikidele esitada,

SOOVITAB, et liikmesriigid ja asjakohasel juhul liit võtaksid oma majanduspoliitikas arvesse lisas esitatud suuniseid, mis on osa strateegia „Euroopa 2020” koondsuunistest.

Brüssel, 14. juuli 2015

Nõukogu nimel

eesistuja

P. GRAMEGNA

LISA

Liikmesriikide ja Euroopa Liidu majanduspoliitika üldsuunised**Strateegia „Euroopa 2020” koondsuuniste I osa****Suunis 1. Investeeringute edendamine**

Tootlike investeeringute taseme suurendamine Euroopas on oluline, et elavdada nõudlust ning parandada konkurentsivõimet ja pikaajalist kasvupotentsiaali Euroopas. Jõupingutused peaksid keskenduma sellele, et mobiliseerida rahalisi vahendeid elujõuliste investeerimisprojektide jaoks, tagada rahaliste vahendite jõudmine reaalmajandusse ja parandada investeerimiskeskonda. Makromajanduslik ja finantsstabiilsus, regulatiivne prognoositavus ning finantssektori avatus ja läbipaistvus on olulised, et liit tõmbaks jätkuvalt ligi erasektori investeeringuid, sealhulgas välisinvesteeringuid.

Tuleks täiel määral ära kasutada liidu rahaliste vahendite, sh Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi ja struktuurifondide, ning liikmesriikide rahaliste vahendite potentsiaali, et rahastada kasvu soodustavaid investeeringuid olulistest valdkondades. Rahaliste vahendite tulemuspõhine juhtimine ja innovaatiliste rahastamisvahendite suurem kasutamine, kui see on asjakohane, on keskse tähtsusega.

Selleks et tagada rahaliste vahendite jõudmine reaalmajandusse, on vaja suurendada läbipaistvust ja teabevahetust, eelkõige tuleb sisse seada Euroopa investeerimisnõustamise keskus Euroopa Investeerimispannga raames ning luua läbipaistev investeerimisprojektide register. Tehingute tõrgeteta toimumise ning nende asjakohase riskitaseme ja maksimaalse lisaväärtuse tagamisel on keskse tähtsusega kõigi asjakohaste sidusrühmade tihe koostöö.

Suunis 2. Majanduskasvu soodustamine struktuurireformide rakendamise abil liikmesriikides

Struktuurireformide sihiteadlik rakendamine liikmesriikides nii toote- kui ka tööturul, sotsiaalhooldekande- ja pensionisüsteemides on oluline, et tugevdada ja toetada majanduse elavdamist ning tagada riigi rahanduse jätkusuutlikkus, parandada konkurentsivõimet, ennetada ja korrigeerida kahjulikku makromajanduslikku tasakaalustamatust kooskõlas makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlusega ja suurendada liidu majanduse kasvupotentsiaali. See aitab ka saavutada suuremat majanduslikku ja sotsiaalset sidusust. Konkurentsivõimet suurendavad reformid, eelkõige suletud sektoris, paremini toimiv tööturg ning parem ettevõtluskeskkond aitavad kõrvaldada majanduskasvu ja investeeringuid takistavaid tegureid ning suurendada majanduse kohanemisvõimet. Liikmesriigid peavad käsutama oma majanduspoliitikat ühise huvi küsimusena ja seda koordineerima, et tugevdada positiivset koostoimet ja vähendada negatiivset ülekanduvat mõju.

Tuleb ellu viia tööturu ja sotsiaalsüsteemi reformid, et soodustada majanduskasvu ja töökohtade loomist, tagades kõigile juurdepääsu kvaliteetsetele, taskukohastele ja jätkusuutlikele sotsiaalteenustele ja -hüvitistele. Tööturureforme hõlmavaid meetmeid, näiteks palgakujundusmehhanisme ja tööturul osalemise määrade suurendamist, tuleks ellu viia kooskõlas tööhõivesuunistes esitatud üksikasjalikemate juhistega.

On vaja teha täiendavaid jõupingutusi, et muuta liitu andekate ja oskustega töötajate jaoks ligitõmbavaks. Tuleks jätkata tooteturgude reformimist ja täiendavat integreerimist, et tagada liidu tarbijate ja ettevõtjate jaoks madalamad hinnad ja suurem kaupade ja teenuste valik. Integreeritumad turud annavad ettevõtjatele juurdepääsu oluliselt suuremale turule kui nende koduturg ja seega suurenevad laienemisvõimalused. Konkurentsivõimelisem ja integreeritum tooteturg soodustab ka innovatsiooni ja võib aidata kiiremini kohanduda tagasilöökidega majanduses ja suurendada neile vastupanuvõimet nii üksikutes liikmesriikides kui ka liidu puhul tervikuna.

Jätkuvalt tuleks teha jõupingutusi ettevõtjate regulatiivse keskkonna parandamiseks, et toetada eelkõige väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid; see peaks hõlmama avaliku halduse ajakohastamist, halduskoormuse vähendamist, läbipaistvuse suurendamist, korruptsiooni ja maksudest kõrvalehoidumise ning deklareerimata töö vastast võitlust, kohtusüsteemi sõltumatuse, kvaliteedi ja tõhususe suurendamist koos lepingute täitmise tagamise ja toimivate maksejõuetusmenetlustega.

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiad ning digitaalmajandus aitavad kõigis majandussektorites oluliselt edendada tootlikkust, innovatsiooni ja majanduskasvu. Erainvesteeringute edendamine teaduses ja innovatsioonis peaks käima

käsikäes ulatuslike reformidega, et ajakohastada teadus- ja innovatsioonisüsteeme, tõhustada koostööd avalike asutuste ja erasektori vahel ning täiustada ettevõtjate üldiseid raamtingimusi, mis soodustavad teadmispõhise tegevuse. Kvaliteetsemad ja tõhusamad avaliku sektori investeeringud teadusesse ja innovatsiooni aitavad jätkuvalt parandada riigi rahandust ja võivad parandada riigi rahanduse pikaajalist jätkusuutlikkust.

Suunis 3. Jätkusuutlikku majanduskasvu ja töökohtade loomist takistavate tegurite kõrvaldamine liidu tasandil

Ühtse turu ulatuslikum integreerimine, sealhulgas allesjäänud takistuste kõrvaldamine, ning konkurentsivõime suurendamine ja ettevõtluskeskkonna parandamine on olulised, et Euroopa oleks jätkuvalt atraktiivne kodu- ja välismaiste ettevõtjate jaoks. Euroopa tootlikkuse suurendamiseks on vaja enam innovatsiooni ja edendada inimkapitali kujundamist ning tagada integreeritud ja hästitoimiv digitaalne ühtne turg. Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate suurem kasutamine nii tarbijate kui ka ettevõtjate poolt võib aidata luua piirideta digitaalset Euroopat ja suurendada tootlikkust.

Hästitoimiv finantssektor on keskse tähtsusega majanduse tõrgeteta toimimisel. Finantsturgude ja finantseerimisinstiitutsioonide valdkonnas tuleks täielikult rakendada täiustatud regulatiivsed ja järelevalvet käsitlevad sätted ning tagada tarbijakaitse. Tuleb võtta meetmeid, et luua jätkusuutlik Euroopa väärtpaperistamise turg, mis aitab parandada liidu pankade tegelikku rahastamissuutlikkust. Finantsteenuste ja kapitali ühtsele turule tuginedes tuleks luua kapitaliturgude liit.

Tugeva energialiidu loomine peaks tagama ettevõtjate ja kodumajapidamiste jaoks taskukohase, kindla ja säästva energia. Tuleks kulutõhusalt rakendada kliima- ja energiaraamistik 2030 ja minna üle konkurentsivõimelisele, ressursitõhusale ja vähese CO₂-heitega majandusele, sh nii nõudluse kui ka pakkumise poole reformide elluviimise kaudu, edendades samal ajal keskkonnahoidlikke töökohti, keskkonnahoidlikku tehnoloogiat ja innovaatilisi lahendusi. Selles osas nõuavad energia- ja transpordisektor jätkuvalt erilist tähelepanu, sealhulgas ühenduste ja taristu osas.

Liidu õigusaktides tuleks käsitleda neid probleeme, mida saab kõige paremini Euroopa tasandil lahendada, ning tuleks arvesse võtta nende majanduslikku, keskkonnavalast ja ühiskondlikku mõju. Piiriüleste võrdsete tingimuste loomine koos parema regulatiivse prognoositavusega ja täielikus kooskõlas konkurentsireeglitega aitab veelgi investeeringuid ligi meelitada. Parem ja prognoositavam ettevõtluskeskkond on eriti oluline võrgutööstuses, mida iseloomustavad pikad investimisperiodid ja suuremahulised alginvesteeringud. Siseturu välismõõdet tuleks edasi arendada.

Suunis 4. Riigi rahanduse jätkusuutlikkuse ja majanduskasvu soodustava rolli parandamine

Usaldusväärne riigi rahandus on oluline tegur majanduskasvu ja töökohtade loomisel. Riigi rahanduse jätkusuutlikkus on tähtis, et tagada investorite usaldus ja eelarvepoliitiline manööverdamisruum, et olla valmis ootamatusteks ja maksimeerida riigi rahanduse panust majandusse. See loob ka asjakohased tingimused majanduskasvu ja investeeringute toetamiseks. Liikmesriigid peaksid hoidma eelarvepuudujäägi ja võla taseme pikas perspektiivis kontrolli all. Eelarvepoliitika puhul tuleb järgida liidu reeglipõhise raamistikku, eelkõige stabiilsuse ja kasvu pakti, koos usaldusväärse riigisisese eelarvekorraga. Eelarvepoliitika peaks kajastama liikmesriigi tasandil majandustingimusi ja eelarve jätkusuutlikkusega seotud riske, tagades samal ajal majanduspoliitika hea koordineerimise. Euroala liikmesriike kutsutakse üles jätkama ranget järelevalvet kogu euroala eelarvepositsiooni, sealhulgas eelarvepoliitika seisundi üle ja seda arutama.

Eelarve konsolideerimise strateegiate väljatöötamisel ja rakendamisel tuleks seada prioriteediks kasvu soodustavad kuluvaldkonnad, nagu haridus, oskused ja tööalane konkurentsivõime, teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon ja investeeringud tootlikkust tõstvatesse võrkudesse. Kulureformid peaksid keskenduma avaliku halduse tõhususe suurendamisele; selliseid reforme saab ette valmistada näiteks kulude läbivaatamisega, et tagada jätkusuutlikkus pikas perspektiivis.

Kulureformidega, mis keskenduvad vahendite tõhusale jaotamisele majanduskasvu ja tööhõive toetamiseks, säilitades samal ajal võrdsed võimalused, peaks vajaduse korral kaasnema tulusüsteemide ajakohastamine. Jätkuvalt tuleks kaaluda äriühingu tulumaksu ühtset konsolideeritud maksubaasi. Ülemineku majanduskasvu soodustavatele maksudele, tagades samal ajal kooskõla stabiilsuse ja kasvu paktiga, võib aidata muuta turgu tõhusamaks ning panna aluse jätkusuutlikule

majanduskasvule ja töökohtade loomisele. Samal ajal on oluline kaaluda maksustamises tehtavate muudatustega kaasnevaid mõjusid. Maksusüsteemi saaks tõhustada maksubaasi laiendamisega, näiteks lõpetades maksuerandite ja sooduskordade kasutamise või vähendades nende kasutamist ja ulatust, kontrollides maksukulude ulatust ja tõhusust ning tugevdades maksuhaldust, lihtsustades maksusüsteemi ning võideldes maksupettuse ja agressiivse maksuplaneerimise vastu.
